

23- Bir hadis, iki hüküm cemaatin hükmü nedir? Mezhepler nasıl anladı?

HADİSLERİN FARKLI ANLAMLARA GELEBİLMESİ SEBEBİYLE OLUŞAN İHTİLAF

1. MİSAL

Gençler soruyor:

“Hocam şimdi bu nasıl iş? Hadis aynı hadis, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) aynı Peygamber... Ama biri diyor ‘cemaat farzdır’, öteki diyor ‘yok sünnettir’. Yani biz cemaate gitsek mi sevap, gitmesek mi vebal... bu işin ucu nereye varıyor?”

Cevap net: Bu işin ucu **ilme, usûle, anlayışa** varıyor. Ama senin gibi Instagram’da 2 dakikalık videoyla mezhep çözen kardeşim, maalesef o uca ulaşamıyor...

Bak şimdi: Resulullah (s.a.v.) diyor ki:n“Cemaate gelmeyenlerin evlerini başlarına yakasım geliyor.”

Hanbeliler diyor ki farz. Farz olmasa bu tehdit olmaz! bu tehdidin, cemaatin farz olduğuna delil olduğunu söylerler.

Hanefi, Şafi ve Maliki mezheplerine göre cemaat **sünnettir. Onlar** bu ifadeyi **teşvik** veya **korkutma** olarak değerlendirir.

Ama birileri çıkıyor, diyor ki: “Bunlar nasıl aynı dine inanıyor anlamıyorum!”

Cevap net: Çünkü kardeşim, sen aynı dine değil, sadece **aynı satıra** bakıyorsun! O satırın **önü var, arkası var, siyak var, sibak var, nasih-mensuh var, takyid var, umum-hass var...** Ama sende sadece “ekran görüntüsü” var.

Eğer açıkça “cemaat farzdır” diyen bir mütevatir hadis olsaydı, bu ihtilaf doğmazdı. Ancak hadisler **her iki anlamı da taşıdığı için**, farklı hükümler çıkmıştır. Hadislerin ihtilafa sebep olması, İslam’ın çelişkisi değil, **zenginliğidir**. Bu ihtilaf, dinin ruhsatı geniş, kuralı sağlam ve mantığı diri olduğunun ispatıdır.

Ve lütfen unutma: Mezheplerin farklı görüşleri, **ilmin derinliğinin ürünüdür**. Senin WhatsApp grubundaki “bu konuda şöyle diyorlar abi” cümlesinin değil!